مهر آموزشگاه	وزارت آموزش و پرورش سازمان آموزش و پرورش خراسان شمالی اداره آموزش و پرورش شیروان **دبیرستان نمونه امام خمینی شیروان**		
آزمون درس : فارسی (۳)	**رشته : ریاضی -تجربی**	**پایه : دوازدهم**	**سال تحصیلي۱۴۰۳- ۱۴۰۲**
تار یخ آزمون: ۱۴۰۲/۱۰/۰۳	**ساعت آغاز آزمون:**	**مدت آزمون: ۷۰دقیقه**	**امتحان نوبت اول**
نام‌ونام‌خانوادگي:		**شماره :**	**نام دبیر:رضازده**
ردیف			بارم

قلمرو زبانی (۷ نمره)

۱- معنی واژه های مشخص شده را بنویسید. ۱

الف) شفیع **مطاع** نبی کریم.

ب) از بیم عقرب **جرّاره** دموکراسی قرن بیستم، ناچار شده به مار غاشیه حکومت سرهنگ‌ها پناه ببرد.

پ) تا وارهی از دم **ستوران**.

ت) همچو نی زهری و **تریاقی** که دید.

۲- در موارد زیر، غلط های املایی را بیابید و شکل درست آن ها را بنویسید. ۱

تابستان وصال، درست به هنگام، می آمد و ما را از قربت زندان شهر به میهن دامن گسترمان، کویر می برد.

چو عاجز گشت خسرو در جوابش /نیامد هیچ پرسیدن ثوابش

بگرای چو اژدهای گرزه/ بخروش چو شرزه شیر ارقند

تن ز جان و جان ز تن مسطور نیست / لیک کس را دید جان دستور نیست

۳- واژه درست را انتخاب کنید. ۱

الف)همه به هم(زُل زدیم/ ذُلّ زدیم)

ب) بفکن زپی این (اثاث/ اساس) تزویر

پ)هر (سخره /صخره) سنگش و سنگریزه اش آیات وحی را بر لب دارد.

ت) در چهار سالگی پشت (غاش ، قاش) زین نشستم

٤- با توجه به عبارت زیر، به سؤالات پاسخ دهید.

«گفت: به خاطر داشتم که چون به درخت گل رسم، دامنی پر کنم هدیهٔ اصحاب را. چون برسیدم بوی گلم چنان مست کرد که دامنم از دست برفت.» .

الف) نقش ضمیر (م) در کلمه « **گلم** » را بنویسید.(۰/۵)

ب) یک ترکیب اضافی، در جمله هسته(پایه) بیابید. (۰/۵)

پ) نقش دستوری واژه « **هدیه**» چیست ؟ (۰|۵)

www-kanoon-ir

۵- با توجه به بیت زیر، به سؤالات ، پاسخ دهید.

ملکا ذکر تو گویم که تو پاکی و خدایی نروم جز به همان ره که توام راهنمایی

الف) دوبرداشت از مصراع دوم را بنویسید.(۰/۵)

ب) بیت بالا، چند جمله دارد؟(۰/۵)

٦- با توجه به بیت های زیر به پرسش ها پاسخ دهید.

تو مشت درشت روزگاری از گردش قرن ها پس افکند

گرآتش دل نهفته داری سوزد جانت به جانت سوگند

الف- در بیت اول نوع حذف را مشخص کنید .۰/۵

ب- در بیت دوم کاربرد فعل «داری» اسنادی است یا غیر اسنادی ۰/۵

۷- در گروه های اسمی زیر، نوع « وابسته وابسته » ها را مشخص کنید. ۱

الف- شاگرد حوزه ادبی

ب- صدای نسبتا مهیب

۸- نوع «را» را در جمله ی زیرمشخص کنید. ۰/۵

درختان را به خلعت نوروزی قبای سبز ورق در بر گرفته.

قلمرو ادبی (۵ نمره)

۹- آرایه های ادبی ابیات زیر را توضیح دهید. (هر بیت دو مورد کافی است)۱

الف-آتش است این بانگ نای و نیست باد/هرکه این آتش ندارد نیست باد

ب-صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب/تا شد تهی از خویش و نی اش نام نهادند

۱۰-مفهوم **نمادین مورد مشخص شده را بنویسید. ۰/۵**

پروانه، قوت از عشق خورد؛ بی آتش، قرار ندارد.

۱۱-آرایه ی حسن تعلیل بیت زیر را توضیح دهید.۰/۵

تا درد و ورم فرو نشیند /کافور برآن ضماد کردند

۱۲-کدام بیت دارای اسلوب معادله می باشد؟توضیح دهید. ۰/۵

آتش عشق است کاندر نی فتاد/جوشش عشق است کاندر می فتاد

محرم این هوش جز بی هوش نیست/مر زبان را مشتری جز گوش نیست

۱۳- آرایه استعاره را در بیت زیر، مشخص کنید.۰/۵

www.kanoon.ir

پنهان مکن آتش درون را /زین سوخته جان شنو یکی پند

۱٤- نام پدیدآورندگان آثار زیر را بنویسید. ۱

الف: قصه شیرین فرهاد: ب: تمهیدات :

پ: از پاریز تا پاریس: ت: مثنوی معنوی:

۱۵- بیت های ناتمام زیر را کامل کنید. ۱

الف- پیش از من و تو بسیار بودند و نقش بستند .....

ب- ..... تاکیمیای عشق بیابی و زر شوی

قلمرو فکری (۸ نمره)

۱۵-ابیات و عبارت های زیر را به نثر روان بنویسید.

الف) در عشق کسی قدم نهد کش جان نیست(۰/۵)

ب) چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان.(۰/۵)

پ)با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است / مارا فراغتی است که جمشید جم نداشت (۰/۷۵)

ت) آسمان، تفرّجگاه مردم کویر است. (۰/۵)

ث)یکی از صاحبدلان سر به جیب مراقبت فرو برده و در بحر مکاشفت مستغرق شده (۰/۷۵)

ج) آیین طریق از نفس پیر مغان یافت آن خضر که فرخنده پیش نام نهادند.(۰/۷۵)

۱٦- با توجه به بیت های زیر، موارد خواسته شده را بنویسید.

«تا وارهی از دم ستوران وین مردم نحس دیو مانند

با شیر سپهر بسته پیمان با اختر سعد کرده پیوند »

الف-شاعر در ابیات بالا چه ویژگی کوه دماوند را توصیف می کند؟ ۰/۲۵

ب-مقصود از «شیر سپهر» و «اختر سعد» چیست؟۰/۲۵

۱۷- مقصود نویسنده از عبارت زیر، چیست؟ (۰/۵)

چه خوش گفته اند که « امپراتوری های بزرگ هم، مانند آدم های ثروتمند معمولاً از سوء هاضمه، می میرند.»

www-kanoon.ir

۱۸- **مفاهیم ابیات زیر را بنویسید** ؟ (۰/۷۵)

صبر بر داغ دل سوخته باید چون شمع لایق صحبت بزم تو شدن آسان نیست(.....)

من که هر آنچه داشتم اول ره گذاشتم حال برای چون تویی اگر که لایقم بگو(.....)

دلا خموشی چرا ؟چو خم نجوشی چرا؟ برون شد از پرده راز تو پرده پوشی چرا؟(.....)

۱۹- **ابیات زیر چه ویژگی عشق را بیان می کنند.** (۰/۵)

الف-من به هر جمعیتی نالان شدم جفت بد حالان و خوش حالان شدم (.....)

ب-هر کسی از ظن خود شد یار من از درون من نجست اسرار من(.....)

۲۰- **منظور از موارد مشخص شده چیست؟**(۰/۵)

الف) همت از باد سحر می طلبم گر ببرد خبر از من به **رفیقی که به طرف چمن** است

ب) در نیابد حال **پخته** هیچ خام پس سخن کوتاه باید والسّلام

۲۱- **مقصود شاعر در بیت زیر چیست** ؟ (۰/۵)

دل گرمی و دم سردی ما بود که گاهی / مرداد مه و گاه دی اش نام نهادند

۲۲-**با توجه به عبارت زیر ...**

« به حسن - که مطلوب همه است - دشوار می توان رسیدن، زیرا که وصول به حُسن، ممکن نشود الّا به واسطهٔ عشق، و عشق هر کسی را به خود راه ندهد و به همه جایی مأوا نکند و به هر دیده روی ننماید.

الف- شرط دستیابی به « حسن» چیست؟۰/۵

ب- جملات پایانی چه موضوعی در عشق را بیان می کند؟۰/۵